

جلسه رئیس جمهوری با اعضای هیات پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

«ایران» تاریخ شکل گیری هیأت «پیگیری اجرای قانون اساسی» را بررسی کرد

پاسداری از اصل ۱۱۳

گزارش

تاریخ برخورداری ایران از «قانون اساسی» در آستانه ۱۲۰ ساله شدن است. با وجود این، اگر روزگاری دور، جامعه ایرانی در طلب وجود قانونی بود که مبنای اصلی همه مناسبات میان حاکمیت و مردم قرار گیرد، دهه هاست که اجرای تمام عیار قانون اساسی ورد زبان نخبگان سیاسی است از این رهگذر راه رسیدن به تحقق واقعی آن خواست تاریخی را پی بگیرند. چهارشنبه هفته گذشته صدور حکم

پزشکیان قانون اساسی را میثاق مشترک همه گروهها برای تحقق ایده وفای و همکاری خود می داند و بارها از برخورد سلیقه ای با قانون انتقاد کرده است. بر همین اساس، می توان انتظار داشت که هیأت پیگیری اجرای قانون اساسی در دوره پیش رو نهادی فعال و چشمی تیزبین برای رصد هرگونه تعلق و تعارض در اجرای قانون و مدافع تام و تمام آن باشد

پیشینه تلاش برای صیانت از قانون
ایده شکل گیری یک کمیته یا هیأت ویژه در حکم رئیس جمهوری و به نمایندگی از او برای پیگیری اجرای قانون اساسی اولین بار آبان ماه سال ۱۳۲۶ از سوی سیدمحمد خاتمی رئیس جمهوری وقت مطرح شد؛ زمانی که او در یک گفت و گو تلویزیونی و در پاسخ به مطالباتی با مضمون «تأمین آزادی های مدنی در چهارچوب قانون» که پیش روی دولت اصلاح طلبی قرار گرفته بود یکی از مهم ترین وظایف رئیس جمهوری را اجرای قانون اساسی دانست و اعلام کرد «بزودی هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی تشکیل

می شود؛ هیأتی که در آن زمان با ریاست حسین مهرپور از اعضای سابق شورای نگهبان تشکیل شد. حقوقدان نام آشنایی که بعدها درباره شرح وظایف آن هیأت بدیع گفت: «برخی تصور می کردند که قوه مجریه به دنبال دخالت در قانونگذاری است. اما ما دقیقاً نظلمان اجرای قانون اساسی بود و حتی به خود رئیس جمهوری هم تذکر می دادیم». با همین دست فرمان گزارش های هیأت تحت ریاست او از رصد اصول معطل مانده یا کمتر اجرا شده قانون اساسی در قوای سه گانه و دیگر نهادها از جمله دلابی بود که در آن مقطع رفته رفته جریان های سیاسی محافظه کار و دست راستی را به اثرات وجود چنین هیأتی حساس کرد. تا آنجا که هیأت مذکور باروی کار آمدن دولت محمود احمدی نژاد در سال ۱۳۸۴ منحل شد و سخنگوی دولت نهم در دفاع از آن اتحلال گفت: «دولت در اجرای قانون اساسی نیازمند چنین هیأتی نیست و از هر ظرفیتی برای انجام وظایف خود در اجرای قانون اساسی استفاده می کند». با این حال وقتی احمدی نژاد او اواخر سال ۱۳۹۰ و دومین سال از عمر دولت دوشم نیز به تشکیل مجدد هیأت نظارت بر اجرای قانون اساسی را احساس کرد با مخالفت های جدی تری از سوی شورای نگهبان مواجه شد؛ مواجهه ای که بر تفسیر متفاوت از اصل ۱۱۳ قانون اساسی بنا شده بود.

فرزاد و فرودهای تفسیر اصل ۱۱۳

بر اساس اصل ۱۱۳ قانون اساسی «پس از مقام رهبری، رئیس جمهوری عالی ترین مقام رسمی کشور است و مسئولیت اجرای قانون اساسی و ریاست قوه مجریه را جز در اموری که مستقما به رهبری مجاز می شود، بر عهده دارد». با این حال در اجرای این اصل مشخص نشده است که رئیس جمهوری برای اجرای این مسئولیت سترگ و به عبارتی نظارت بر

حجج اسلام محمد صد قی و محمدجواد ارسطو، حسین مهرپور، محسن اسماعیلی، باقر انصاری، علی اسلامی پناه، عباس کریمی و خانم ها لعیاجندی و شهیندخت مولاردی نیز اعضای حقیقی هستند. حضور حقوقدانانی مستقل و در عین حال برخوردار از دیدگاه های متفاوت و نیز حضور دو حقوقدان زن در جمع آنها از ویژگی های هیأت جدید به شمار می روند.

اهمیت حکمی که پزشکیان صادر کرد

اهمیت تشکیل هیأت پیگیری اجرای قانون اساسی از سوی دولت چهاردهم آن هم به نحوی که هم ساختار تعریف شده برای آن تعارضی با نظریه تفسیری شورای نگهبان پیرامون «تعیین حدود وظایف و اختیارات و مسئولیت های ریاست جمهوری ایران» نداشته باشد و در عین حال نوعی نگاه مستقل و همه جانبه بر آن حاکم باشد، باید در پیشینه گزارش ها و پیگیری های این هیأت در ادوار گذشته جست و جو کرد. خاصه با یادآوری اینکه این هیأت در موارد متعددی نسبت به مراعات قانون اساسی و قوانین زیرمجموعه آن در برخورد های قضایی با افراد و رسانه ها و محافظت از آزادی های مدنی فعال بود. پزشکیان نیز به عنوان رئیس جمهوری این هیأت را تشکیل داده است که قانون اساسی را میثاق مشترک همه گروهها برای تحقق ایده وفای و همکاری خود می داند و بارها از برخورد سلیقه ای با قانون انتقاد کرده است. بر همین اساس، می توان انتظار داشت که هیأت پیگیری اجرای قانون اساسی در دوره پیش رونهادی فعال و چشمی تیزبین برای رصد هرگونه تعلق و تعارض در اجرای قانون اساسی و مدافع تام و تمام آن باشد.

تلقی واحدی نسبت به نقش قانون اساسی وجود ندارد

تأثیر هیأتی همچون هیأت نظارت بر اجرای قانون اساسی تا به حال بطور غیرمستقیم بوده و بیشتر از نوعی فایده ترویجی برخوردار بوده است. به عبارتی، فایده آن، این است که مباحث مربوط به قانون اساسی را در هر برهه از زمان برجسته کرده و سوالات خوبی را پیرامون آن مطرح سازند. اما اینکه آیا موفق به تبیین اجرای قواعد حقوقی می شوند، بعید به نظر می رسد. چرا که قانون اساسی ما ترکیبی از تدابیر مختلفی است که در وهله اول، به خوبی به هم دوخته نشده و در وهله دوم با ابهامات تئوریک و بنیادینی روبرو نشده و در جاهایی نیز به روش التقاطی دامن زده است. از همین رو تا چنین معضلاتی حل نشود، نمی توان فایده ای برای آن تشکیل این گونه هیأت ها قائل شد. بنابراین، تعیین چنین هیأتی از سوی رئیس جمهوری، صرفاً یک اثر ترویجی راجع به برجسته کردن برخی ارزش های قانون اساسی در ذهن و خاطر مردم دارد و نمی توان فایده زیاد دیگری برای آن متصور بود. کار این هیأت با سابقه چندین ساله ای که از شعور به کارش می گذرد، آنجا به مشکل دارد و ناآنیاً؛ فرهنگ اعتماد و اتکا به اجرای قانون در کشور ما چنانچه نبوده و تلقی واحدی نسبت به نقش قانون اساسی وجود ندارد. همین امر سبب می شود این گونه تدابیر خیلی مؤثر نباشند و بعید هم می داند که در این دوره هم بتوان کاری از پیش برد.

محمد بهابادی
چهری استاد دانشکده حقوق دانشگاه تربیت مدرس

ماجرای یک اختلاف حقوقی درباره مسئولیت رئیس جمهوری

هیأت پیگیری اجرای قانون اساسی که همچون ادوار گذشته در این دولت نیز با دستور رئیس جمهوری و احکام انتصاب ایشان تشکیل شده است را باید اتفاقی مبارک دانست. زیرا اساس تشکیل این هیأت به تکلیف رئیس جمهوری بر اساس اصل ۱۱۳ قانون اساسی و مسئولیت نظارت او بر اجرای قانون اساسی باز می گردد. آن نظر تفسیری شورای نگهبان از اصل ۱۱۳ است که این مسئولیت رئیس جمهوری را محدود به قوه مجریه می داند و در نقطه مقابل هم منتهی در این زمینه یک دعوی حقوقی وجود دارد؛ دعوی که یک طرف آن نظر تفسیری شورای نگهبان از اصل ۱۱۳ است که این مسئولیت را بر عهده رئیس جمهوری می داند. در نقطه مقابل هم نظری است که برخی حقوقدانان دارند و مسئولیت نظارت بر حسن اجرای قانون اساسی رئیس جمهوری را شامل تمامی دستگاه ها و قوای کشور می داند. قانون اساسی مصوب سال ۱۳۵۸ برای رئیس جمهوری مقام و جایگاه فرا قوه ای قائل بود. از جمله بر اساس همین اصل ۱۱۳ رئیس جمهوری را مسئول هماهنگی قوا و نظارت بر اجرای قانون اساسی می دانست. همچنین در آن قانون حل اختلاف بین قوای یعنی میان رئیس مجلس، رئیس شورای عالی قضایی و نخست وزیر بر عهده رئیس جمهوری در از اصول متعدد دیگری هم برافراوه ای

بودن رئیس جمهوری تصریح شده بود. اما در قانون اساسی ۱۳۶۸ و بر اساس مشرذ مکررات شورای بازنگری قانون اساسی تعدمأ شان فراقوه ای رئیس جمهوری از او سلب شد و مردم هم در رفتارند به اصلاحات قانون اساسی رای دادند. پس قانون جدید اگر چه اختیارات اجرایی رئیس جمهوری را دهها برابر کرد اما شان او را در حد رئیس قوه مجریه تنزل داد. پس اگر بر اساس قانون وظایف و اختیارات ریاست جمهوری مصوب ۱۳۶۵ مواردی همچون اختیارات رئیس جمهوری برای تذکره قوای دیگر وجود دارد. ناظر به قانون اساسی پیشین است. در قانون اساسی مصوب سال ۱۳۶۸ اما همان قدر که رئیس جمهوری مسئولیت نظارت بر حسن اجرای قانون اساسی را بر عهده دارد، رئیس مجلس و رئیس قوه قضائیه نیز حائز این مسئولیت هستند. با وجود آنچه گفته شد، تشکیل هیأت پیگیری اجرای قانون اساسی تکلیف لازم و مبارکی است هر چند نمی تواند خارج از حیطه قوه مجریه عمل کند. صرف نظر از آن دعوی حقوقی باید گفت که تشکیل این هیأت می تواند کمک کننده به رئیس جمهوری در راستای ایفای تکلیفش باشد و برای این دعوی نباید اعتبار سیاسی قائل شد. زیرا عمده مرادرات و تعاملات مردم با قوه مجریه است و باید از حقوق مردم در تعاملات شان با نهاد های زیرمجموعه دولت محافظت کرد. همچنان که قوای دیگر هم باید به همین ترتیب از حقوق مردم در حیطه خودشان حفاظت و حمایت کنند.

نجات الله ابراهیمیان
سخنگوی پیشین شورای نگهبان

نمایندگان در جریان بررسی لایحه بودجه سال آینده تصویب کردند

اختصاص ۱۱ میلیارد یورو برای واردات دارو و کالاهای اساسی

مجلس همچنین در جریان بررسی لایحه بودجه سال آینده دستگاه های اجرایی را مکلف کرد در انتهای آذرماه فهرست بدهکاران بزرگ به میزان صد (۱۰۰) برابر حداقل نصاب معاملات بزرگ سال های ۱۴۰۳ و قبیل را جهت اطلاع عموم منتشر کنند. در این ساد ه هدف از این کار، جلوگیری از انباشت مطالبات دولت ناشی از عدم پرداخت کالا و خدمات فروخته شده به اشخاص حقوقی در بخش غیردولتی عنوان شده است. یکی دیگر از مصوبات روز گذشته مجلس شورای اسلامی، این بود که نمایندگان در لایحه بودجه سازمان بورس و اوراق بهادار را مکلف به ایجاد دسترسی برخط به اطلاعات مالی و مانده اوراق منتشر شده دولت در سید داری های نهاد های مالی و بانک ها کرد. همچنین با تصویب نمایندگان مجلس فروش آمبولانس های وارداتی تا ۱۰ سال ممنوع می شود. در دیگر مصوبات دیروز به عنوان روز پنجم بررسی جزئیات لایحه بودجه، با تصمیم مجلس، دولت مکلف شد جدولی از پیش بینی درآمد حاصل از فروش نفت خام، معیانات گازی، گاز و فرآورده های اصلی و فرعی نفتی و گازی را در بخش دوم لایحه بودجه ارائه کند. در دیگر مصوبه مجلس شورای اسلامی به منظور تسویق شرکتهای تایه وزارت نفت برای تحقق سیاست های کللی برنامه هفتم پیشرفت، یعنی افزایش تولید نفت خام و گاز، و تبدیل شدن ایران به مرکز انرژی منطقه، مقرر کرد که بخشی از منابع صادرات نفت و گاز پس از کسر سهم صندوق توسعه ملی، مناطق نفت خیز- گازخیز و محروم و حساب بهینه سازی مصرف انرژی برای تحقق این اهداف برنامه هفتم استفاده شود.

آگهی برگزاری مزایده عمومی تجهیزات و خودروهای سنگین شرکت ایسیکو (کارشناسی) مزایده شماره ۲۶-۳

گروه صنعتی ایران خودرو در نظر دارد به نمایندگی از شرکت ایسیکو تعدادی از تجهیزات و خودروهای سنگین آن شرکت را از طریق مزایده عمومی به فروش برساند.

مزایده تجهیزات و خودروهای سنگین، ۲۶-۳ (شرکت ایسیکو):
خودروهای سنگین (کامیون و کامیونت) - لیفتراک - (پیکینگ تراک) - یچک کش
زمان برگزاری مزایده:
از ساعت ۸:۳۰ تا ۱۵:۰۰ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۹/۱۹ لغایت روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۹/۲۲
آدرس جهت دریافت و تحویل اسناد مزایده:
تهران، کیلومتر ۱۴ اتوبان تهران - کرچ، به سمت پیکانشهر (شهرک آژاد شهر)، خیابان هشتم غربی، انتهای بلوار گیاه شناسی، درب ۲ سایت مزایده ایران خودرو جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن های: ۴۸۲۷۹۶۹۵۶-۴۸۲۷۹۶۹۵۶ تماس حاصل فرمایید.
آدرس جهت بازدید از اقالم:
تهران، کیلومتر ۱۴ مخصوص کرچ، بلوار جنوبی ایران خودرو - درب شماره ۱۴ ایران خودرو، اداره دریافت، نگهداشت و تحویل اقالم ضایعات غیر تولیدی؛ جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن: ۴۸۲۷۹۶۹۵۶-۴۸۲۷۹۶۹۵۶ تماس حاصل فرمایید.
مبلغ و نحوه واریز وجه تضمین شرکت در مزایده:

- سپرده شرکت در مزایده برای هر خودرو سنگین مبلغ دویست میلیون ریال و سایر تجهیزات مطابق مبایلغ مندرج در فرم پیشنهاد قیمت می باشد که امکان اخذ سپرده از طریق دستگاه POS موجود در اداره مزایده از کارت های عضو شبکه بانکی (شتاب) فراهم می باشد. (محدودیت پرداخت طبق ضوابط بانکی)
- تضمین فک پلاک جهت هر خودرو مبلغ دویست و پنجاه میلیون ریال می باشد. که پس از فک پلاک و رؤیت سند فک شده توسط اداره مزایده در پزایه زمانی یکماهه به مشتری عودت خواهد شد.**
- شرکت در مزایده و ارائه پیشنهاد به منزله قبول شروط و تکالیف مقرر در اسناد مزایده بوده و مزایده گزرا در رد یا قبول پیشنهادات مختار می باشد. ضمناً مشروح شرایط در اسناد مزایده به طور کامل درج خواهد گردید.
- شرکت کنندگان باید مدارک را پس از اخذ به دقت مطالعه و با ورود اطلاعات صحیح، امضا نموده و به همراه کپی شناسنامه و کارت ملی در پاکت های در بسته به متصدی مزایده، تحویل نمایند.
- کلیه وجوه دریافتی از بابت فروش اقالم موضوع مزایده به صورت نقدی می باشد و هرگونه مالیات، عوارض و حقوق دولتی طبق مقررات و قوانین و همچنین هزینه آگهی و کارشناسی مزایده به عهده برنده مزایده می باشد.
- برنده مزایده بایستی ظرف مدت مشخص شده پس از اعلام نتایج از طریق پیامک، نسبت به واریز کل مبلغ خود و حداکثر تا مهلت تعیین شده اقدام نماید در غیر این صورت طبق شرایط مزایده، سپرده شرکت در مزایده، بدون انجام هرگونه تشریفات قضایی یا اداری به نفع مزایده گزرا و وصول و شرکت کننده حق هیچ گونه اعتراضی نخواهد داشت. (ضمناً بعد از واریز وجه مابه التفاوت امکان انصراف وجود ندارد).
- محترم می باشد.

جهت اخذ اطلاعات تکمیلی به نشانی اینترنتی ذیل مراجعه فرمایید.
Auction.ikco.ir - www.ikco.ir